

Тұрғындар көзінгір отынның игілігін көруге

3-БЕТ

Кеген құқығы ғылымының негізін қалаушы

4-БЕТ

Қара нотариус

8-БЕТ

• СҰХБАТ

Бауыржан ОРЫНТАЕВ,
Шымкент қаласының мәдениет,
тілдерді дамыту және архивтер
басқармасының бастығы:

«ШЫМКЕНТ – РУХАНИЯТ НАСИХАТШЫСЫ, МӘДЕНИЕТ ӨЗЕГІ»

– Бауыржан Орынбасарұлы, сұхбатымызды Шымкенттегі тарихи, мәдени мұраларды сақтаудан бастасақ?

– Бүгінде Шымкент қаласы бойынша 181 тарихи-мәдени мұра нысандары бар. Оның 123-і монументті өнер құрылыстары болса, 58-і археологиялық, сәулеттік мәдени мұра нысандары. Аталған нысандардың жетеуі республикалық маңызы бар тарих және мәдениет ескерткіштерінің тізіміне енгізілсе, сегізі жергілікті маңызы бар тарих және мәдениет ескерткіштерінің тізімінде тұр. Оларды күту, сақтау басты назарымызда.

– Мәдениет ұйымдары мен онда қызмет жасайтын мамандардың саны қанша?

– Қазіргі таңда басқармаға қарасты 22 мәдениет ұйымы қала тұрғындары мен қонақтары үшін қызмет көрсетуде. Оның ішінде 7 театр, 6 кітапхана және концерттік-көрме орталығы, «Шымкент концерт» концерттік ұйымы (филармония), Шымкент циркі, мемлекеттік архив, Шымкент қалалық музейлер бірлестігі, салт-дәстүр орталығы, тіл орталығы, мәдени іс-шараларды ұйымдастыру дирекциясы мен зоологиялық саябақ бар. Ондағы штат саны – 2411.

– 2024 жылғы бюджет қаржысының игерілуі туралы да мағлұмат бере кетсеңіз?

– 2024 жылға жоспарланған жалпы қаржы көлемі 13 586572,0 мың теңгені құрайды. 10 айдағы қаржы шығыстары 9 841 424,2 мың теңге болды. Оның 5 431 263,3 мыңы жалақы қорына және салық төлемдеріне; 272 014,4 мыңы коммуналдық шығыстарға; 217528,7 мыңы мекемелерді күтіп ұстау және басқа да шығындарға; 136 698,6 мыңы театр қойылымдары мен мәдени көпшілік іс-шаралар өткізуге; 2 695 460,1 мыңы жан басына шаққанда балалар мен жасөспірімдер үйірмелерін қаржыландыруға; 261 586,8 мыңы ғимараттарды күрделі және ағымдағы жөндеу жұмыстарына; 390 168,2 мыңы мекемелерді материалдық-техникалық жабдықтауға және негізгі құралдар мен тауарлар сатып алуға; 390 856,1 мыңы өзге де шығындарға жұмсалды.

– Шымкент қаласында оқырман белсенділігін арттыру бағытында қандай шаралар жүзеге асырылып жатыр?

(Соңы 5-бетте)

ЗАН газеті

ZANMEDIA.KZ

Қоғамдық-саяси, құқықтық газет

✉ zangazet@mail.ru

№89 (3718)
19 қараша 2024

• БҮГІНГІНІҢ БАС ТАҚЫРЫБЫ

STAN RESPYBLIKASYNYŇ JOǴARǴY SOTY

ЭКОНОМИКАЛЫҚ СОТТЫҢ ҚҰЗЫРЕТІН КЕҢЕЙТУ КЕЗЕК КҮТТІРМЕЙДІ

Жоғарғы Сот төрағасы Асламбек Мерғалиев бейнеконференц байланыс арқылы Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы Экономикалық Соты (ТМД ЭС) пленумының жұмысына қатысты. Іс-шараға сондай-ақ Қазақстан Республикасынан ТМД экономикалық соты судьялары Асқар Смайылов пен Нұрлан Сұлтанов қатысты.

Пленумда жиналғандар инвестициялық даулар бойынша Экономикалық соттың құзыретін кеңейту мәселесін талқыла-

ды. ТМД Экономикалық сотының төрағасы Андрей Плотников осы соттың қызметіне белсенді және жемісті қатысқаны үшін Асқар Смайыловты Құрмет грамотасымен марапаттады.

Сондай-ақ ТМД Бас хатшысының бірінші орынбасары Леонид Анфимов Құрмет грамотасымен, ал Эвелина Нагорная «ТМД Экономикалық сотының Құрметті қызметкері» атағымен марапатталды.

Жоғарғы Соттың баспасөз қызметі

• КӨКЕЙКЕСТІ

ЖЕРГІЛІКТІ ӘКІМДЕРДІ ҚОЛДАУ КЕРЕК

Алматыда «Қазақстан Республикасының жергілікті өзін-өзі басқаруды дамытудың III тұжырымдамасы үшін азаматтық қоғамның ұсынымдары» деп аталатын конференция өтті. Онда мемлекеттік қызметкерлер, азаматтық қоғам мен ҰЕҰ өкілдері және белсенділер Қазақстандағы жергілікті өзін-өзі басқаруды дамытудың III тұжырымдамасына арналған кеңестерді талқылады. Оларды USAID-тың қолдауымен жүзеге асырылатын «Бірлескен басқару – ортақ жауапкершілік» жобасының іске асырушысы «Десанта» қоғамдық қорының сарапшылары әзірлеген болатын.

Қордың бас директоры Сергей Гуляевтың айтуынша, USAID-тың жобасы азаматтық қоғамның өзін-өзі басқаруға қатысуы және жергілікті мәселелерді шешуді көздеп отыр. «Бұл жоба көп көңіл бөледі талап етеді. Біздің екі негізгі бағытымыз бар. Біреуі – азаматтық қоғамға және жергілікті қоғамдастықтарға қатысты. Мысалы, биыл ауылдық округтермен және ондағы ҰЕҰ-лармен ғана емес, жергілікті ауылдық қоғамдастықтармен де жұмыс істедік. Екінші бағыт – жергілікті мемлекеттік басқару мен өзін-өзі басқарудың сапасын арттыру. Біз биыл Павлодар, Батыс Қазақстан,

Жетісу және Ұлытау облыстарында жұмыс жасадық. Бұл жоба 2027 жылдың қыркүйегіне дейін жалғасады», – деді ол.

Жалпы 4 жылға есептелген бұл жоба үкімет, азаматтық қоғам, академиялық орта мен жекеменшік сектордың күшін біріктіре отырып, саладағы бастамаларды жергілікті деңгейде іске асыруды көздейді. Енді жергілікті өзін-өзі басқаруды дамытудың III тұжырымдамасы бойынша ұсынымдарды талқылау қорытындысына сай Ұлттық экономика министрлігі шешім қабылдайтын болады. Өйткені мемлекеттік органдар реформалар-

дың драйвері болса да, жауапкершілік тек оларға ғана емес, азаматтық қоғам мен жекеменшік секторға да жүктеледі.

– Ең күрделі сұрақтарды шешуге бағытталған кеңестерді әзірледік. Оларға ауылдық округтерде жергілікті өкілді орган ұйымдастыру, функцияларды мемлекеттік және жергілікті өзін-өзі басқару деп екіге бөлу, депутаттардың өкілеттіктері мен олардың өкілдіктерін күшейту, ауыл тұрғындары мен жергілікті өзін-өзі басқару органы арасындағы тығыз байланысты орнату жатады. Тағы бір қарастыратын жайт – «жергілікті меншік» («муниципалдық меншік») деген ұғымды енгізу. Бұған дейін жұртшылық тек жалпыұлттық (жер, жер қойнауы), мемлекеттік және жекеменшік ұғымдармен ғана таныс болатын, – дейді Жергілікті өзін-өзі басқаруды дамыту институтының директоры Сергей Худяков.

Сарапшының пайымдауынша, қазір билік басқарады, ал халық басқаруға белсене араласпай, сын айтады. Жергілікті өзін-өзі басқару бұл мәселенің көзін құртып, тұрғындарға бар сұрақтарды

жергілікті деңгейде шешуге мүмкіндік береді. Әрине, бұл үрдіске азаматтарды тарту оңайға соқпайды. Алайда тұрғындардың белсенді қатысуы елдің экономикалық өсуін қамтамасыз етеді. Әлемдік тәжірибені қолданудың арқасында Қазақстан өзін-өзі басқаруды құрастырудағы кейбір сатылардан жоғары жылдамдықпен өте алады.

Төртінші деңгейлі бюджет

Ұлттық экономика министрлігінің Өңірлерді талдау және жергілікті өзін-өзі басқаруды дамыту департаменті директорының орынбасары Миржан Иманбаевтың айтуынша, қазіргі кезде жергілікті өзін-өзі басқаруға елімізде ерекше назар аударылып отыр. Оған Мемлекет басшысы да ықпал етті. Сондықтан Төртінші деңгейдегі бюджетті енгізуге дайындық жұмыстарында бірінші ауылдық жердегі салық салынатын база анықталып, коммуналдық меншікті түгелдей жүргізілді.

(Соңы 2-бетте)

• ДӨНГЕЛЕК ҮСТЕЛ

СОТ ПРАКТИКАСЫ ЗЕРДЕЛЕНДІ

Ақтөбе облысының мамандандырылған ауданаралық әкімшілік сотының судьялары А.Абдуллина, А.Абилгазина Ұлттық кәсіпкерлер палатасында адвокаттардың, заң консультанттары мен бизнес қауымдастығы өкілдерінің қатысуымен «Кассациялық соттардың құрылуы» тақырыбында дөңгелек үстел өткізді.

Өз сөздерінде судьялар 2025 жылғы 1 шілдеден бастап қылмыстық, азаматтық және әкімшілік істер бойынша кассациялық соттардың құрылатынын атап өтті. Кассациялық сотта мамандандырылған құрамдар құрылуы мүмкін.

Кассациялық сот – сот істері мен материалдарын кассациялық сатыдағы сот ретінде қарайды, сот практикасын зерделейді және оны жинақтау қорытындылары бойынша төмен тұрған сот сатыларының сот төрелігін іске асыруы кезінде заңдылықтың сақталу мәселелерін бақылайды, заңда көзделген басқа да өкілеттіктерді жүзеге асырады.

Реформаның мақсаты – әр сот сатысының тиімділігін арттыру. Сот төрелігін іске асыру сапасы мен азаматтардың сот жүйесіне деген сенім деңгейін арттыру болып табылады.

Дөңгелек үстел қатысушылары сот жүйесін реформалау шаралары бойынша өз пікірлерімен бөлісті.

Анар ШЕКЕНОВА,
Ақтөбе облысы мамандандырылған
ауданаралық әкімшілік сотының бас маманы

• НӘТИЖЕ

Шымкенттің су арнасы шетелдіктердің таңданысын тудырып отыр. «Су ресурстары маркетинг» ЖШС-інің су саласына ендірілген жаңа технологиялары да талай мәселенің түйінін тарқатқан. Жаңа жобалармен Ұлыбританияның Мәртебелі елшісі Кэтти Лич танысты.

СУ АРНАСЫ ШЕТЕЛДІКТЕРДІҢ ТАҢДАНЫСЫН ТУДЫРДЫ

«Су ресурстары маркетинг» ЖШС-і мегаполисті сапалы ауызсумен қамтып отырған жетекші мекеме. Ағылшындық Ydro Process жағымсыз иісті жойып қана қоймай, шайынды судағы тұнбаны 80 пайызға азайтты.

«Су ресурстары маркетинг» ЖШС-нің директоры Анарбек Ормановтың айтуынша, заманауи жүйе ТМД елдерінде алғаш рет Шымкентте орнатылған. Жаңа

жоба қала тұрғындарын қолаңсаумен қутқарды. Бастама су құбырларын 10 км қашықтықтан бастап тазартуға қауқарлы. «Су ресурстары маркетинг» ЖШС-нің бастамасымен қолға алынған жаңашылдық талайдың таңданысын тудырып отыр.

Бұл пікірді Ұлыбритания-

мекеме де мемлекетке алақан жаймайтын, өзін өзі қаржыландырып әрі халықтың сұранысын қанағаттандырып отыр. Мен мұндай жүйені бірінші рет көрдім. Бұл көп елдерге үлгі боларлық. Тәжірибе алмасып, осы кісілерден үйрену жұмыстарын қолға алу керек деп ойлаймын» деді Ұлыбританияның мәртебелі елшісі.

Мекеменің тәжірибесі тек еліміздің ғана емес, өзге мемлекеттердің су арналарына үлгі. Табиғатқа да, тұрғындарға да

ның мәртебелі елшісі Кэтти Лич те қуаттады. «Көптеген елдерде осындай жұмыстарды жүйелі атқарып отырған компанияларға ешқандай қысым көрсетілмейді. Қиындық туындаса, колтықтан демеп отырады. Сондықтан бұл

оң ықпал ететін жобамен толық таңысуға қытайлықтар да қызығушылық танытып, мекемеге бірнеше рет келген.

Раушан НАРБЕК
ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ

ЖАРНАМА

Баспасөз – 2025

Құрметті оқырман!

«Заң газеті» және «Юридическая газета» газеттеріне жазылу жалғасып жатқанын естеріңізге салғмыз келеді.

Төл басылымдарыңыздан қол үзіп қалмаңыздар!

Біздің басылымдарға «Қазпошта» АҚ бөлімшелері, «Қазпресс» ЖШС дүңгіршектері және Алматы қаласындағы «Дауыс» жүйесі арқылы жазылуларыңызға болады.

Жазылу индекстері:

«Заң газеті»

жеке тұлғалар үшін – 65921,
заңды тұлғалар үшін – 15921

✉ zanreklama@mail.ru

ӘРІНДІ

3. Қостанай қалалық сотында 2024 жылғы 15 қарашада Қостанай қаласы, Тепличный комбинат, 31-үй, 19-пәтер мекенжайында тұратын Почесная Нателла Махмудовнаның, 20.01.1961 жылы туған азамат Почесный Александр Владимировичті қайтыс болды деп жариялау туралы арызды бойынша азаматтық іс қозғалды. Жарияланған күннен бастап үш ай ішінде азамат Почесный Александр Владимирович туралы мәлімет білетін тұлғаларға сотқа хабарлауы сұралады. Сот мекенжайы: Қостанай қаласы, Победа көшесі, 72, телефоны: 8(7142)57-44-31, 8(7142)57-47-99, электрондық пошта: 100203@sud.kz.

18. Алматы қаласы, Жетісу аудандық сотының өндірісіне 12.08.1944 ж.т. азамат Баранова Галина Петровна қайтыс болғаны туралы арыз түсті. Баранова Г.П. соңғы мекенжайы: Алматы қаласы, Жетісу ауданы, Станиславский көшесі 106А, Баранова Г.П. 04.02.2016 жылдан бері хабарсыз кеткен. Сотқа жүргізілетін азамат Прокорова Елена Игоревна 26.08.1988 ж.т., мекенжайы: Ресей Федерациясы, Калуга қаласы, Тарутинская көшесі 176, 1-пәтер. Егер сізге Баранова Галина Петровна туралы жері туралы ақпарат белгілі болса, жарияланған күннен бастап, үш ай ішінде сотқа хабарлауыңызды сұраймыз.

ЖАРНАМА БӨЛІМІ:

Алматы қаласы
Тел.: 8(727) 292-43-43,

8 (708) 929-98-74

E-mail:
zanreklama@mail.ru

ЖАРНАМА ҚАБЫЛДАЙТЫН ОРЫНДАР:

«Media page kz» ЖК, ZANGAZET.KZ – Алматы қаласы, Ақтолық көшесі, 4Б, 1 қабат, 1 кеңсе, www.zangazet.kz, WhatsApp: 8 707 388 40 80.

ИП «Profy Agency kz»
Тел. 8 705 185 75 73, 8 701 739 27 83,
8 747 280 09 12, 8 707 895 21 99.
г. Алматы, пр.Абылай хана, 60, оф.509
e-mail: zan-info@mail.ru, www.zan-info.kz

«KAIROS» ЖК, Алматы қаласы, Жібек жолы даңғылы, 55, Пушкин көшесімен қиылысы, «Алма» СО, 4 қабат, ресепшн, тел.: 271-49-39, 8707 705-92-22. E-mail: kaidybaeva@mail.ru. Барлық хабарландыруды What's app бойынша қабылдаймыз.

ЖК «Gold Capital» Нұр-Сұлтан қ., Абай көшесі, 78, 105-кеңсе. Тел.: 8 (7172) 52-02-11, 8(702)839-90-86.

«Sokrat-PU» Юридическое агенство» ЖШС, Павлодар қаласы, Крупская көшесі, 61, кеңсе 23. Телефон: 87027159520; 87182221266 (жұмыс).

«Назар-1 фирмасы» ЖШС («РУТА» ЖА), директор Қривилова Татьяна Ивановна. Шымкент қ., Г.Ильев көшесі, 47 (Шаймерденов қ. бұрышы) RBK банктің жанында. Тел.: 8 (7252) 53-40-48. WhatsApp: +7-705-705-31-31. E-mail: nazar.reklama@gmail.com

ЖК «Trade and service», Алматы қ., ша/а Жетісу-3, 55/133.

ЖК «Аюбаева», Қарағанды қ., Жамбыл көшесі, 11. Тел.: 8 (7112) 42-00-71.

«Грация» ЖШС, Атырау қаласы, Махамбетов көшесі, 107-а, 2-бөлме, тел.: 32-14-29, 30-65-24, 8701 920 4538.

«ЮрСлужба» ЖШС, Көкшетау қ., Е. Әуелбеков көшесі, 129. Тел.: 8 (7162) 25-77-17, 8(747) 8097074.

«Версия-Пресс» ЖШС, Павлодар қ., Естай көшесі 40. Тел.: 8 (7182) 32-47-67, 32-49-04

Қалиасқаров Нұрлан Нұрғисынулы ЖК, Петропавл қ., К.Сүгіш көшесі, 58, 30-бөлме, 3-қабат. Тел.: 8 (7152) 46-02-57, ұялы тел.: 8 (777) 572-29-91, 8 (701) 315-54-59.

ЖК «Бакирова Г.», Шымкент қ., Желтоқсан көшесі, 18. Әділет Департаментінің жанында. Тел.: 8 705 714 58 77.

Михеева Ольга Станиславовна ЖК, Қостанай қ., Гоголь көшесі, 110, ВП 67 (Чехов-Гоголь көш. қиылысы), Тел.: 8-714-2-50-97-07, ұялы тел.: 8-7758847211, 8-7053506918.

«Озат-1» ЖШС, Ақтөбе қ., Алтынсарин көшесі 31. Тел.: 8 (7132) 40-41-05, ұялы тел.: 87774348344 және Ақтау қаласы.

ЖК «SAPA KZ» Атырау қаласы, ұялы тел.: 87781063779, e-mail: zan-at@mail.ru.

«Юридическая фирма «Консультант» ЖШС Орал қ., Л.Толстой көшесі, 28. Тел.: 8 (7112) 50-88-05.

«Реклама» ЖШС, Орал қ., Достық-Дружба даңғылы, 182. Тел.: 8 (7112) 50-47-34.

«Компания Жете» ЖШС, Талдықорған қ., ш/а, Молодежный 3-үй, 1-п. Тел.: 8(7282) 24-29-66, 87058147221.

ЖК Гавриленко И.И., Қостанай қ., пр. әл-Фараби 119-үй, 407-А бөлме. Тел/факс: 8 (7142) 53-63-21.

«Жас Отан» ЖК Қыдырбаева Н.Н. Қызылорда қ., Әйтеке би көшесі, 27. Тел.: 26-45-89, ұялы тел.: 8 (777) 402-28-28; 8 (700) 332-24-78

ЖК Тажибаева, Тараз қаласы, Қойкелді көшесі 158 а, ЖКО аумағы. Ұялы тел.: 87017268772, 87054422939.

ЖК Новоселова Лилия, Петропавл қаласы, Қазақстан Конституциясы көшесі, 28-үй, 1-қабат. Тел.: (87152) 46-74-77, 8-777-228-64-13.

ЖК «Reklam Service», Тараз қаласы. Төле би көшесі, 73 (ауладан кіру). Тел.: 8(7262)502222, ұялы тел.: 87019457336 Татьяна.

ЖК «Выдай», Өскемен қаласы, 60. Тел.: 8(7232) 578414, ұялы тел.: 8777226506.

дарбековке келулеріңіз керек. Мекенжайы: Қызылорда облысы, Шиелі ауданы, Шиелі кенті, Т.Рысқұлов көшесі, 5-ғимарат. Тел. 87022334499.

12. 2024 жылдың 20 мамырында қайтыс болған Маймақова Жансая Есенжолқызының артынан мұрагерлік іс ашылды. Мұрагерлері немесе мұра туралы білгісі келгендер, нотариус Ф.А. Шардарбековке келулеріңіз керек. Мекенжайы: Қызылорда облысы, Шиелі ауданы, Шиелі кенті, Т.Рысқұлов көшесі, 5-ғимарат. Тел. 87022334499.

ТАРАТЫҒУ

2. «Айбек-төрт түлік» ауыл шаруашылығы өндірістік кооперативі (БСН 190540010993) өзінің таратылатыны туралы хабарлайды. Талап-шағымдар осы хабарландыру жарияланған күннен бастап 2 ай ішінде мына мекенжайда қабылданады: Түркістан облысы, Ордабасы ауданы, Қараспан а/о, Қараспан ауылы, Б.Шылымұраев көшесі, 69-үй, пошта индексі 160600.

5. «MunaiInfoCom» ЖШС (БСН 231240024152) өзінің таратылатыны туралы хабарлайды. Талап-шағымдар осы хабарландыру жарияланған күннен бастап 2 ай ішінде мына мекенжайда қабылданады: Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы, 6-өндірістік аймақ, 12-ғимарат, индекс 130000, тел. 8776-544-10-48.

6. «A-ProjectGroup» ЖШС (БСН 070740010173) өзінің таратылатыны туралы хабарлайды. Талап-шағымдар осы хабарландыру жарияланған күннен бастап 2 ай ішінде мына мекенжайда қабылданады: Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы, 17 шағын ауданы, 26-үй, 10-тұрғын емес бөлмесі, индекс 130000, тел. 8776-544-10-48.

13. «Bagjan-nesie Lombard» ЖШС (БСН 240240022600) өзінің таратылатыны туралы хабарлайды. Талап-шағымдар осы хабарландыру жарияланған күннен бастап 2 ай ішінде мына мекенжайда қабылданады: 160932, Түркістан облысы, Сарыағаш ауданы, Құркелес ауылдық округі, Келес ауылы, Шапағат көшесі, 42-үй, тел. 87051611817.

14. «Алпур логистикс» ЖШС (БСН 151040006893) өзінің таратылатыны туралы хабарлайды. Талап-шағымдар осы хабарландыру жарияланған күннен бастап 2 ай ішінде мына мекенжайда қабылданады: Алматы қаласы, Достық даңғылы, 240-үй, 404-кеңсе.

15. «Қазақстан Республикасы мәдениет қызметкерлері кәсіподағы» қоғамдық бірлестігінің Ленгер қалалық ұйымы филиалы», БСН 980141021162», ҚР, Түркістан облысы, Төле би ауданы, Ленгер қаласы, Вахрушева көшесі, 54. «Қазақстан Республикасы мәдениет қызметкерлері кәсіподағы» қоғамдық бірлестігінің Ленгер қалалық ұйымы филиалының жойылғандығы туралы хабарлайды. Шағымдар хабарландыру жарияланған күннен бастап екі ай ішінде мына мекенжай бойынша қабылданады: ҚР, Түркістан облысы, Төле би ауданы, Ленгер қаласы, Төле би көшесі, 113А. Тел. 8 771 381 20 91.

БАШВРОТМҢЫҚ

17. Астана қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының 2024 жылғы 14 қарашадағы ұйғарымымен «Мирный» (БСН 961240009041) пәтерлер мен тұрғын емес үй-жайлар иелерінің кооперативін банкрот деп тану туралы азаматтық іс қозғалды. Тел. бойынша анықтамалар: +7 701 241 1300.